

Kurk

Collectienummer: G 1005

Etymologie:

Petrogroep: Bijzonder exemplaar. Is eigenlijk niet aanverwant aan gesteenten, maar toch ....

We kennen ook versteend hout ... Het is wel een bijzonder natuurproduct, naast gesteenten.

Identificatie: Goed herkenbaar aan de bekende kurkstructuur en bruine kleur.

Kleur: Bruin

Beschrijving: Kurk is een licht, elastisch materiaal, dat wordt gemaakt van de schors van de kurkeik. Vanaf het moment dat de kurkeik ongeveer 25 jaar oud is wordt de schors iedere 9 jaar geschild. De bomen leven ongeveer 200 jaar. De eerste 2 oogsten produceren mindere kwaliteit. Vervolgens wordt de schors geschild en verwerkt tot producten van kurk. Na het schillen duurt het 9 jaar voordat de schors zo dik is, dat er weer kurk van kan worden geogst.

De kurkeik heeft een koepelvormige, uitgespreide, zware kroon met verdraaide takken. De kurkeik draagt een eikel van 1,5–3 cm lang. Deze zitten in diepe napjes met gespreide bovenste schubben. Na het schillen van de schors is de stam vaak donker-kastanjebruin van kleur.

Er is in 2019 gestart met een test van 5000 hectare door de Amorim Group om de tijd van 25 jaar terug te brengen naar 10 jaar. Aan de grens van Spanje bij de Douro worden kurkeiken geplant met een continue-irrigatiesysteem, dat de snelheid van de groei bevordert. De vraag is, hoe de kwaliteit van de kurk zich houdt.

De kurkindustrie wordt algemeen als milieuvriendelijk beschouwd. De duurzaamheid van de productie en de gemakkelijke hergebruik van de kurkproducten en de bijproducten zijn twee van de meest onderscheidende aspecten.

Technische eigenschappen: Doordat kurk lucht bevat, is het lichter dan water en warmte-isolerend. Kurk laat vrijwel geen lucht door en is sterk elastisch. Verder is het materiaal antistatisch, geluiddempend en vochtbestendig.

De elasticiteit met de grote waterbestendigheid maken van kurk een geschikte grondstof voor flesstoppers, en dan vooral voor wijnstoppers. Kurkstoppers vertegenwoordigen ongeveer 60% van de kurkproductie.

De lage dichtheid van kurk maakt het geschikt als grondstof voor visdrijvers en boeien..

Kurkbladen, vaak het bijproduct van de meer lucratieve kurkstopperproductie, worden gebruikt voor het maken van vloertegels en prikborden.

Kurkgranulaat kan ook gemengd worden in beton. Het mengsel van kurkgranulaat en cement heeft een lage thermische geleidbaarheid en een goede energieabsorptie.

Vindplaatsen: Er is wereldwijd ongeveer 2.200.000 hectare kurkbos (33% in Portugal en 23% in Spanje). Jaarlijkse productie is ongeveer 340.000 ton. Kurk wordt gewonnen uit de schors van de kurkeik (*Quercus suber L.*) in Portugal en de landen rond de Middellandse Zee (Portugal 51%, Spanje 26%, Italië 7%, Marokko 6%, Algerije 4%).

Toepassing/Gebruik: Isolatie; kurk werd vroeger veel gebruikt als isolatiemateriaal

Stop voor het afsluiten van een fles of andere verpakking

Wandbekleding; vanwege de natuurlijke uitstraling en isolerende eigenschap

Vloerbedekking; onder meer vanwege ecologische, geluiddempende en waterafstotende eigenschappen

Drijvers, bijvoorbeeld voor dobbers, of om kabels in het water te laten drijven

Prikbord

Als knutselmateriaal en ter decoratie

Onderzetter en placemats in de keuken

Tassen, schoenen en hoeden

Bijzonderheden

- o Opslag van de schors voor de kurkverwerking

- o Verwerking van kurk

